

Návrh OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) jako příslušný správní orgán podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 201/ 2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění, (dále jen „zákon“), v souladu s ustanovením § 171 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),

vydává

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod – CZ05

Úplné znění Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod - CZ05 (dále jen „Program“) je uvedeno v příloze, která tvoří nedílnou součást tohoto opatření obecné povahy.

Cílem Programu je dle § 9 odst. 1 zákona dosáhnout požadované kvality ovzduší pro znečišťující látky, jejichž imisní limity jsou uvedeny v bodu 1 a 3 přílohy č. 1 zákona, tuto kvalitu udržet či ji dále zlepšovat a to na celém území zóna Severovýchod - CZ05 (dále jen „zóna CZ05 - Severovýchod“).

Program je strukturován a formálně zpracován ve shodě s požadavky přílohy č. 5 k zákonu. Obsahuje podrobné geografické a demografické informace, popis kvality ovzduší v dané oblasti včetně detailní analýzy příčin nevyhovujícího stavu kvality ovzduší v oblasti. Součástí Programu je popis dosud přijatých opatření a realizovaných aktivit ke zlepšení kvality ovzduší a zejména popis souboru nových opatření včetně návrhu jejich financování.

I. Emisní stropy v zóně CZ05 - Severovýchod**1) Emisní stropy pro vybranou skupinu stacionárních zdrojů uvedených v příloze č. 2 zákona**

Na území zóny CZ05 nebyly identifikovány takové skupiny stacionárních zdrojů, které by splňovaly podmínky pro stanovení emisního stropu.

2) Emisní stropy pro silniční dopravu

Hodnoty emisních stropů pro silniční dopravu k roku 2020 pro zastavěná území (ve smyslu stavebního zákona) obcí s počtem obyvatel nad 5 000 nacházejících se v zóně CZ05 jsou uvedeny v následující tabulce.

Liberecký kraj		Královéhradecký kraj		Pardubický kraj	
Zastavěné území obce	Emisní strop jako procentní snížení emisí PM ₁₀ z dopravy oproti současnému stavu (současný stav = 100 %)	Zastavěné území obce	Emisní strop jako procentní snížení emisí PM ₁₀ z dopravy oproti současnému stavu (současný stav = 100 %)	Zastavěné území obce	Emisní strop jako procentní snížení emisí PM ₁₀ z dopravy oproti současnému stavu (současný stav = 100 %)
Česká Lípa	80%	Česká Skalice	60%	Česká Třebová	95%
Doksy	60%	Dvůr Králové nad Labem	80%	Holice	60%
Liberec	65%	Hořice	75%	Lanškroun	100%
Mimoň	70%	Hradec Králové	60%	Litomyšl	60%
Nový Bor	65%	Chlumec nad Cidlinou	60%	Moravská Třebová	85%
Turnov	70%	Jaroměř	60%	Pardubice	80%
		Jičín	75%	Svitavy	60%
		Náchod	60%		
		Nová Paka	75%		
		Nové Město nad Metují	85%		
		Nový Bydžov	65%		

II. Stacionární zdroje, u nichž byl identifikován významný příspěvek k překročení imisního limitu v zóně CZ05 - Severovýchod

Lokalita Liberec - Jeřáb			
IDFPROV ¹	Název	Pořadové číslo zdroje dle SPE ²	Kód dle přílohy č. 2 k zákonu
510570482	FEREX - ŽSO spol. s.r.o.	101	4.6.5.
510570482	FEREX - ŽSO spol. s.r.o.	102	4.6.1.
Lokalita Liberec - Nové Město			
IDFPROV	Název	Pořadové číslo zdroje dle SPE	Kód dle přílohy č. 2 k zákonu
510502182	EUROVIA CS, a.s. - Liberec	101	5.11.

III. Opatření ke snížení emisí a ke zlepšení kvality ovzduší v zóně Severovýchod – CZ05

Kód opatření	Název opatření	Gesce	Termín
AA1	Parkovací politika (omezení a zpoplatnění parkování v centrech měst)	obce	průběžně do 31. 12. 2020
AA2	Ekonomická podpora (dotace) provozu veřejné hromadné dopravy	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
AB1	Realizace pátevní sítě kapacitních komunikací pro automobilovou dopravu	MD, MMR	průběžně do 31. 12. 2020
AB2	Obchvaty měst a obcí	obce, kraje, MD	průběžně do 31. 12. 2020
AB3	Odstraňování bodových problémů na komunikační síti	obce, kraje, MD	průběžně do 31. 12. 2020
AB4	Výstavba a rekonstrukce železničních tratí	kraje, MD	průběžně do 31. 12. 2020
AB5	Výstavba a rekonstrukce tramvajových a trolejbusových tratí	obce	průběžně do 31. 12. 2020
AB6	Odstavná parkoviště, systémy Park&Ride a Kiss&Ride	obce	průběžně do 31. 12. 2020
AB7	Nízkoemisní zóny	obce	průběžně do 31. 12. 2020
AB8	Selektivní nebo úplné zákazy vjezdu	obce	průběžně do 31. 12. 2020
AB9	Integrované dopravní systémy	obce, kraje, MD	průběžně do 31. 12. 2020
AB10	Zvyšování kvality v systému veřejné dopravy	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
AB11	Zajištění preference MHD	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020

¹ IDFPROV = kód identifikace provozovny

² SPE = souhrnná provozní evidence

Kód opatření	Název opatření	Gesce	Termín
AB12	Rozvoj alternativních pohonů ve veřejné dopravě	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
AB13	Podpora cyklistické dopravy	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
AB14	Podpora pěší dopravy	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
AB15	Zvýšení plynulosti dopravy v intravilánu	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
AB16	Úklid a údržba komunikací	obce, kraje, MD	průběžně do 31. 12. 2020
AB17	Omezení prašnosti výsadbou liniové zeleně	obce, kraje, MD	průběžně do 31. 12. 2020
AB18	Omezování emisí z provozu vozidel města a jeho organizací	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
AB19	Podpora využití nízkoemisních a bezemisních pohonů v automobilové dopravě	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
AC1	Podpora carsharingu	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
BB1	Snížení vlivu průmyslových a energetických stacionárních zdrojů na úroveň znečištění ovzduší – Čištění spalín nebo odpadních plynů, úprava technologie	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
BB2	Snížování prašnosti v areálech průmyslových podniků, pořízení techniky pro omezení fugitivních emisí ze skládkování/skládek/z volného prostoru/z manipulace se sypkými materiály	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
BD1	Zpříšňování/stanovování podmínek provozu	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
BD2	Minimalizace imisních dopadů provozu nových stacionárních zdrojů (případně rekonstrukci stávajících zdrojů) v území	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
BD3	Omezování prašnosti ze stavební činnosti	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
CB2	Snížení emisí TZL a PM ₁₀ – omezení větrné eroze	obce, kraje, MZe	průběžně do 31. 12. 2020
DB1	Podpora přeměny topných systémů v domácnostech – Instalace a využívání nových nízkoemisních či bezemisních zdrojů energie	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
DB2	Snížení potřeby energie	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
DB3	Rozvoj environmentálně příznivé energetické infrastruktury – rozšiřování sítí zemního plynu, CZT	obce, kraje, MŽP/MPO	průběžně do 31. 12. 2020
EA1	Podmínky ochrany ovzduší pro veřejné zakázky	obce, kraje, MŽP	průběžně do 31. 12. 2020
EB1	Zpevnění povrchu nezpevněných komunikací a zvyšování podílu zeleně v obytné zástavbě	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
EB2	Snížování vlivu odvalů a průmyslových areálů na kvalitu ovzduší	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020
EC1	Informování a osvěta veřejnosti v otázkách ochrany ovzduší	obce, kraje, MŽP	průběžně do 31. 12. 2020
ED1	Územní plánování	obce, kraje	průběžně do 31. 12. 2020

Odůvodnění

V případě, že je v zóně nebo aglomeraci vymezené v příloze č. 3 k zákonu překročen imisní limit stanovený v bodech 1 až 3 v příloze č. 1 k zákonu, nebo v případě, že je imisní limit stanovený v bodu 1 překročen vícekrát, než je zde stanovený maximální počet překročení, zpracuje MŽP ve spolupráci s příslušným krajským úřadem nebo obecním úřadem do 18 měsíců od konce kalendářního roku, ve kterém došlo k překročení imisního limitu, pro danou zónu nebo aglomeraci program zlepšování kvality ovzduší. MŽP ve spolupráci s příslušným krajským úřadem nebo obecním úřadem aktualizuje program zlepšování kvality ovzduší podle potřeby, nejméně však jednou za 3 roky.

Podle § 12 odst. 1 zákona při vydání stanoviska, závazného stanoviska a povolení provozu podle § 11 odst. 1 až 3 zákona vychází ministerstvo, krajský úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působností z programů zlepšování kvality ovzduší a z úrovně znečištění znečišťujícími látkami, které mají stanoven imisní limit v bodech 1 a 2 přílohy č. 1 k tomuto zákonu.

Řešené znečišťující látky

V zóně CZ05 - Severovýchod bylo monitorovacími stanicemi zaznamenáno překročení imisních limitů stanovených v bodě 1 a 3 přílohy č. 1 zákona pro níže uvedené znečišťující látky (řešené znečišťující látky ve smyslu Programu). MŽP proto v souladu s ustanovením § 9 odst. 1 zákona zpracovalo pro tuto aglomeraci program zlepšování kvality ovzduší. Jedná se o následující řešené znečišťující látky:

- **suspendované částice:**
  - PM_{10} : Dochází k překračování imisního limitu pro 24hodinové koncentrace,
- **benzo(a)pyren:** Dochází k překračování imisního limitu. Dle prostorové interpretace měřených dat v roce 2011 se 2,9 % území zóny Severovýchod pohybuje nad imisním limitem ročních koncentrací benzo(a)pyrenu.
- **NO_2 :** Dle prostorové interpretace imisních dat ČHMÚ byl v roce 2008 překročen roční imisní limit pro NO_2 .
- **kadmium:** Na území zóny CZ05 Severovýchod došlo dle prostorové interpretace imisních dat ČHMÚ v letech 2005 a 2007 k překročení ročního imisního limitu pro kadmium. Dle aktuálního vyhodnocení nové lokality imisního monitoringu (stanice Tanvald-školka, ČHMÚ) za rok 2013 je na této lokalitě prokázáno opětovné překročení imisního limitu pro průměrnou roční koncentraci kadmia.

NO_2 je tímto PZKO řešen nepřímo především skrze dopravní opatření a skrze opatření na spalovacích zdrojích do 300 kW.

Ostatní znečišťující látky nejsou již delší časové období překračovány a nelze důvodně předpokládat, že by k překročení mělo v budoucnu dojít. Detailní popis stavu a vývoje kvality ovzduší i rozbor příčin zhoršené kvality ovzduší v zóně CZ05 - Severovýchod je obsahem kapitoly C.1 až C.7 Programu.

Postup zpracování Programu

MŽP návrh Programu zpracovalo za spolupráce řady odborných subjektů a účasti krajských úřadů, vybraných obcí s rozšířenou působností, Asociace krajů ČR, Svazu měst a obcí ČR, nevládních organizací zastřešených asociací Zelený kruh, zástupců Ministerstva dopravy, zemědělství, průmyslu a obchodu, místního rozvoje, vnitra, zdravotnictví, vybraných provozovatelů stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší.

Za účelem přípravy a projednání návrhu Programu byla vytvořena diskusní platforma tzv. Regionální řídicí výbor. Regionální řídicí výbor pro zónu CZ05 Severovýchod se konal v budově Oblastního inspektorátu České inspekce životního prostředí dne 10. 12. 2013 a na krajském úřadě Libereckého kraje ve dne 24. 3. 2014.

V rámci řídicích výborů mohli výše uvedení členové uplatnit své připomínky ke všem podkladovým částem Programu, které jim byly pravidelně předkládány. Rovněž návrh Programu byl členům řídicího výboru poskytnut s možností zaslání písemných připomínek. Zároveň bylo uspořádáno průběžné konferenční vypořádání připomínek a komentářů k rozeslaným návrhům, které proběhlo dne 26. 11. 2014 v Praze. Na základě uplatněných a akceptovaných připomínek byl návrh Programu upraven. Jednotlivé připomínky byly vypořádány písemně a zaslány členům Regionálního řídicího výboru.

Ad I) Emisní stropy v zóně CZ05 - Severovýchod

Emisní strop je, dle ustanovení § 2 písm. j) zákona, nejvýše přípustné množství znečišťující látky vnesené do ovzduší za kalendářní rok. Ve shodě s přílohou č. 5 k zákonu jsou emisní stropy součástí opatření obsažených v Programu.

Podle § 9 odst. 3 zákona krajský úřad zohlední emisní stropy stanovené programem v podmínkách povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona a ministerstvo životního prostředí v podmínkách závazného stanoviska podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona.

Emisní strop pro skupiny stacionárních zdrojů uvedených v příloze č. 2 zákona

Emisní strop se stanovuje v lokalitách, ve kterých byl Programem identifikován významný imisní příspěvek skupiny stacionárních zdrojů ve smyslu přílohy č. 2 zákona a které leží na území obce s rozšířenou působností, kde je dle map klouzavých pětiletých průměrů 2007 – 2011 konstruovaných ČHMÚ překročen některý z imisních limitů. Současně platí, že regulace vyjmenovaných stacionárních zdrojů územním emisním stropem se stanovuje tam, kde se na významném imisním příspěvku podílejí zdroje dvou a více provozovatelů. Emisní strop se

stanovuje pro TZL³ pro rok 2020. Výpočet emisního stropu vycházel z údajů o množství vypouštěných (vykazovaných a fugitivních) emisí v roce 2011.

Ostatní podmínky, které byly aplikovány pro stanovení emisního stropu pro skupinu stacionárních zdrojů dle přílohy č. 2 zákona jsou uvedeny v kapitole E.1.1 a E.1.2 Programu.

Na území zóny CZ05 nebyly identifikovány takové skupiny stacionárních zdrojů, které by splňovaly podmínky pro stanovení emisního stropu.

Emisní stropy pro silniční dopravu

Emisní stropy pro silniční dopravu byly stanoveny na základě posouzení souboru očekávaných efektů opatření ke snížení imisní zátěže z automobilové dopravy.

Emisní strop byl stanoven pro města s více než 5000 obyvateli, neboť u této kategorie měst již lze předpokládat podstatnější efekty spojené s omezováním objemů dopravy pomocí vyvážené nabídky regulačních a motivačních opatření (tj. nikoliv jen prostý přesun dopravy na nadřazenou komunikační síť). Emisní strop byl stanoven pro suspendované částice PM₁₀, u nichž je podíl dopravy na emisní a imisní zátěži nejvýraznější a nejvýraznější jsou tedy i efekty navržených opatření. Do stanovení vstupovaly pouze vybrané komunikace, vyčíslení emisí proto neslouží ke stanovení celkové emisní bilance, ale pouze pro získání relativní změny emisí mezi roky 2011 a 2020. Mezi vybrané komunikace (pro které je emisní strop počítán) nejsou zařazeny obchvatové komunikace, neboť jsou jedním ze zásadních opatření (vyvedení dopravy z intravilánu měst). Návrh emisních stropů následně vychází z předpokladu, že obchvaty by měly být vedeny převážně mimo zástavbu obcí, je proto stanoven pro emise z automobilové dopravy vedené v zastavěném území měst.

Emisní stropy jsou stanoveny relativně, jako procentuální hodnota emisí PM₁₀ v roce 2020 oproti výchozímu roku 2011.

Podrobný popis stanovení emisních stropů pro silniční dopravu je uveden v kapitole E.1.3 a E.1.4 Programu.

Ad II) Stacionární zdroje, u nichž byl identifikován významný příspěvek k překročení imisního limitu v zóně CZ05 - Severovýchod

Krajský úřad prověří možnost zpřísnění nebo stanovení dalších specifických emisních limitů, doplňujících technických podmínek provozu nebo emisních stropů u stacionárních zdrojů, u kterých byl při zpracování Programu identifikován významný příspěvek k překročení imisního limitu stanoveného v bodech 1 až 3 přílohy č. 1 zákona.

V Programu byly označeny jako vyjmenované stacionární zdroje s významným příspěvkem k překročení imisního limitu ty vyjmenované stacionární zdroje, které leží v obci s rozšířenou

---

³ TZL = tuhé znečišťující látky

působností s překročeným imisním limitem a u nichž byl identifikován imisní příspěvek k ročním koncentracím PM₁₀ přesahující hodnotu 4 µg/m³. Zvolená hodnota 4 µg/m³ zajišťuje, že ve skupině významných vyjmenovaných stacionárních zdrojů budou zahrnuty všechny zdroje, které emitují nezanedbatelné množství emisí (tj. z výběru vypadly vyjmenované zdroje, které emitují v řádech kg emisí TZL za rok, jejichž regulace je bezpředmětná, jelikož by nepřinesla kýžený výsledek v podobě snížení imisní zátěže). Hodnota dále zajišťuje, že množství významných stacionárních zdrojů je administrativně uchopitelné a v praxi je tedy jejich regulace odpovědnými orgány proveditelná. V neposlední řadě se jedná o hodnotu, která minimalizuje vliv chyby rozptylového modelu, do kterého byly zahrnuty nejen emise vykazované nýbrž i emise fugitivní, které se v současnosti nevykazují.

Ad III) Opatření ke snížení emisí a ke zlepšení kvality ovzduší v zóně CZ05 - Severovýchod

Opatření ke snížení emisí a ke zlepšení kvality ovzduší byla stanovena dle jejich relevance a přínosů. Realizace uvedených opatření je plně v souladu s kompetencemi a příslušností jednotlivých orgánů veřejné správy. Pro jednotlivá opatření byl vyhodnocen jejich přínos a byly vytipovány lokality, kde by implementace těchto opatření byla nejvhodnější vzhledem k existujícím příčinám zhoršené kvality ovzduší v uvedených územích. Pro navržená opatření jsou rovněž zhodnoceny jejich synergické efekty současné realizace s jinými souvisejícími opatřeními.

Vyhodnocení SEA k Programu

...

Rozhodnutí o námitkách uplatněných k programu a jejich zdůvodnění

...

Vyhodnocení připomínek

...

Poučení

Do opatření obecné povahy a jeho odůvodnění může podle § 173 odst. 1 správního řádu každý nahlédnout u správního orgánu, který opatření obecné povahy vydal. Podle ustanovení § 173 odst. 1 správního řádu opatření obecné povahy nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyvěšení veřejné vyhlášky na úřední desce MŽP. Proti opatření obecné povahy nelze podle § 173 odst. 2 správního řádu podat opravný prostředek.

Přílohy, které jsou nedílnou součástí opatření obecné povahy:

Program zlepšování kvality ovzduší zóny Severovýchod - CZ05

Rozdělovník:

1. Úřední deska MŽP

Vyvěšeno: xx. xx. 2015

Sejmuto: xx. xx. 2015

2. Elektronická úřední deska Ministerstva životního prostředí

Vyvěšeno: xx. xx. 2015

Sejmuto: xx. xx. 2015

3. Obecní úřady obcí ležících v zóně CZ05- Severovýchod

Vypraveno dne: xx. xx. 2015